

ע"פ 9573/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 9573/16

לפני: כבוד הנשיאה מ' נאור

המערער: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית משפט השלום בחיפה מיום
5.12.2016 בת.פ. 40845-09-15 שניתנה על ידי כבוד
השופט ש' בנג'ו

בשם המערער: בעצמו; עו"ד יצחק לוי

פסק-דין
*

לפני ערעור על החלטת בית משפט השלום בחיפה (השופט ש' בנג'ו) מיום 5.12.2016 שלא לפסול עצמו
מלדון בת.פ. 40845-09-15.

רקע

1. נגד המערער הוגש כתב אישום בגין עבירה של הטרדה לפי סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982. ביום 25.9.2016 הרשיע בית משפט השלום את המערער בעבירה שיוחסה לו במסגרת כתב האישום.

2. ביום 10.11.2016 הוגשה על-ידי המערער בקשת פסלות שופט לבית המשפט העליון. הבקשה לא התקבלה לרישום על-ידי מזכירות בית המשפט העליון, היות ולא צורפו עותקים של בקשת הפסלות בערכאה הדיונית והחלטתה בעניין. ביום 21.11.2016 הוגשה הבקשה בשנית לבית משפט זה. בבקשה ציין המערער כי הוא מבקש מבית המשפט העליון לדון בבקשה "כפי שהיא". בקשה זו נדחתה על ידי היות ואין בחוק סמכות לבית משפט העליון לדון דיון מקורי בבקשת פסלות שופט, שהוגשה לערכאה דיונית וטרם הוכרעה (כל זאת בהחלטתי בע"פ 8986/16 פלוני נ' מדינת ישראל (21.11.2016)). בהחלטתי ציינתי כי שמורות למערער זכויותיו להגיש ערעור על החלטת הפסלות לאחר שתתקבל החלטה בערכאה הדיונית, זאת בהתאם להוראות סעיף 77א(ג) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 וסדרי הדין הרלוונטיים.

3. ביום 5.12.2016 דחה בית משפט השלום בחיפה בקשת פסלות מטעם המערער (מעיון במערכת נט המשפט נראה כי בקשה זו הוגשה ביום 27.11.2016). בית משפט השלום ביסס החלטה זו על שני טעמים מרכזיים. ראשית, מועד הגשת הבקשה - לאחר הכרעת הדין - והשיהוי הניכר מתחילת ההליך. ושנית, לגופן של הטענות, נוכח היעדרה של עילת פסלות באין חשש ממשי למשוא פנים.

על החלטה זו הוגש הערעור שלפניי.

טענות המערער

4. בערעורו טען המערער כי התנהגותו של השופט ש' בנג'ו לאורך ההליך מבססת חשש ממשי למשוא פנים. המערער מפנה בטענותיו גם לטענות שהועלו על ידו בבקשת הפסלות שהוגשה לבית המשפט העליון ומציין שאין טעם לחזור על הדברים. לטענת המערער, בית משפט השלום נהג בו בגסות, השפיל אותו ללא צורך במהלך הדיונים ואף טפל עליו האשמות שקר בנוגע לדברים שאמר או עשה באולם הדיונים. עוד טען המערער כי מספר התבטאויות של השופט והערות כגון: "זה שולי" - ביחס לטענה בנוגע לפגיעה בפרטיותו - ו"אין לך ראיות" - בדיון ההקראה הראשון, מלמדות על נעילת דעתו ועל חשש אובייקטיבי למשוא פנים. כל אלו לפי המערער:

"במטרה להשפיל אותי כדי שיהיה לו קל להתעמר בצורה בלתי חוקית ולתת לי יחס בלתי הוגן למטרת סיפוקו האישי בצורה בלתי עניינית" (בקשת הפסלות מיום 13.11.2016, עמוד 1).

5. בין שאר טענותיו קובל המערער על כך שבית משפט השלום דחה בקשות חוזרות ונשנות מצדו לווייתור על ייצוג מטעם הסניגוריה, ובכך פגע בהגנתו. המערער מתח ביקורת על איכות עבודת הסניגור הציבורי וטען כי התעקשות בית משפט השלום על ייצוגו בעזרת הסניגוריה, וההנחיה כי עליו לפנות לבית המשפט רק באמצעות בא-כוחו, נועדו במכוון כדי לפגוע בסיכויי ההליך הוגן.

6. בנוסף, המערער טען כי החלטת בית משפט השלום מיום 5.12.2016 - בנוגע לדחיית בקשת הפסלות - לא

נגעה בעיקרי טענותיו ושיש בכך משום חיזוק לבקשתו. לשיטת המערער, לא ניתן היה להגיש את בקשת הפסלות בשלב מוקדם יותר בהליך היות וטרם הייתה אז סיבה להאמין שבית המשפט ינהג בו באופן המתואר לעיל. בהקשר זה המערער מציין שבקשת הפסלות הראשונה הוגשה טרם מתן הכרעת הדין (מעיון במערכת נט המשפט נראה שאכן הוגשה על-ידי המערער בקשת פסלות שופט ראשונה ביום 18.9.2016 - כשבוע לפני הכרעת הדין. בקשה זו נדחתה על-ידי בית משפט השלום בהחלטה שניתנה בו ביום, תוך שהוא מציין בין השאר את השיהוי הניכר בהגשתה).

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בטענות המערער ובהחלטות הקודמות של בית משפט השלום בתיק זה, הגעתי למסקנה שדין הערעור להידחות וזאת ללא צורך בתגובת המשיבה.

8. סעיף 77א לחוק בתי המשפט קובע כי המבחן לפסלותו של שופט הוא קיומן של נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים. כידוע, בפסיקה נקבע מבחן אובייקטיבי מחמיר לעניין זה המחייב סבירות מוחשית לכך שדעתו של השופט אינה פתוחה עוד לשכנוע (ב"ש 48/75 ידיד נ' מדינת ישראל, פ"ד כט(2) 375 (1975)). חשש שכזה - בהתבסס על התנהגותו של השופט והחלטותיו באולם המשפט בלבד - נוצר רק במקרים נדירים (ע"פ 1988/94 בראון נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(3) 608, 626 (1994); ראו גם: יגאל מרזל דיני פסלות שופט 191-173 (2006)). המקרה דנן אינו נמנה על מקרים אלו. עיקר טענותיו של המערער לא גובו בראיות המבססות חשש ממשי אובייקטיבי לכך שדעתו של בית משפט השלום ננעלה. אדרבא, מעיון בפרוטוקולים ובהחלטות בית משפט השלום שצורפו לבקשות ניכר שמקור טענותיו של המערער בתגובות והחלטות ראיות של בית המשפט. חלקן נוכח התנהגות פוגענית, מאיימת ומבזה של המערער בעדים ובבית המשפט עצמו. זאת כולל החלטת בית משפט השלום על המשך ייצוגו של המערער על-ידי הסניגוריה, כדי לסייע בסיכויי הגנתו. ההחלטה היסודית והמנומקת של בית משפט השלום בחיפה מיום 5.12.2016 מתייחסת לסוגיות אלו בצורה מקיפה.

9. בהינתן קביעה זו, ממילא מתייתר הדיון בעניין השיהוי ועיתוי הגשת בקשת הפסלות.

סוף דבר, דין הערעור להידחות.

ניתן היום, י"ט בכסלו התשע"ז (19.12.2016).

ה נ ש י א ה